

04/2026

Aktuality

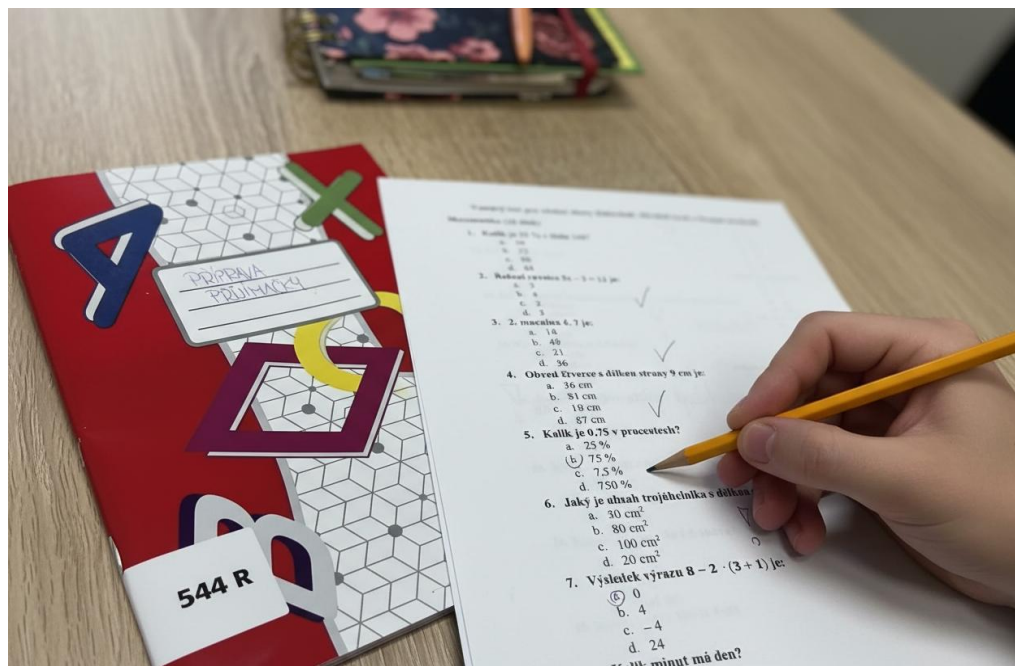
Když přihláška na střední školu není jen formalita

Devátá třída je pro mnoho dětí jen posledním rokem základní školy. Pro rodiny, se kterými pracujeme, je to ale často zlomový okamžik. Nejde jen o vyplnění přihlášky. Jde o překonání překážek, které nejsou na první pohled vidět – technických, finančních i psychických.

postupně upevňujeme studijní návyky. Letos je však hlavním tématem výběr střední školy. Společně s rodinou jsme procházeli nabídku oborů, mluvili o možnostech budoucího uplatnění i o tom, co by ho mohlo bavit. Velkou roli hráli kamarádi, pro čtrnáctiletého kluka je důležité vědět, že v novém prostředí nebude úplně sám.

Samotné podání přihlášky přes systém DiPSy je pro mnoho rodin velkou výzvou. Nemají bankovní identitu a tím možnost se přihlásit, nemají tiskárnu, někdy ani počítač. Pokud se nepodaří ověřit identitu online, musí vše řešit osobně. To znamená cestu na úřad, do školy nebo na poštu, často se obávají, že něco vyplní špatně a informace jim nedorazí. Mnohdy si také nejsou jisté, jaké dokumenty škola požaduje. Potvrzení od lékaře navíc znamená další poplatek. Pokud dítě vychází z osmé třídy, nabídka oborů je výrazně omezená a rodiče i děti tato informace často překvapí.

Administrativa je však jen část příběhu. Často narážíme na nedostatečnou podporu v rodině. Děti slýchají, že „na to nemají“, že školu stejně nedokončí nebo že by měly raději jít co nejdříve vydělávat. Nízká sebedůvěra pak ovlivňuje samotnou volbu oboru i odvahu přihlášku podat. Někdy je situace opačná. Rodič má o dítěti velmi vysoké mínění a hlásí ho na náročnou školu bez „zadních vrátek“. Riziko nepřijetí a následného hledání místa ve druhém či třetím kole je pak reálné, a rodiny zase narážejí na omezenou nabídku oborů, které další kola nabízejí.

Pokračování na str. 2

Spolufinancováno
Evropskou unií

04/2026

Aktuality

Pokračování ze str. 1

Velkým tématem je také psychická zátěž. Příjímácké zkoušky, testy nanečisto, představa nového prostředí. Některé děti se po zkušenosti s přijímačkami rozhodnou raději pro obor bez zkoušek, jen aby se vyhnuly stresu. Jiné mají po přijetí tak silný strach, že do prvního ročníku nenastoupí. Přechod na střední školu je pro ně obrovským krokem do neznáma. To vše je náročné i pro dítě vyrůstající v podporujícím a fungujícím prostředí, které ale bohužel našim klientským dětem často chybí.

Proto je důležitá dlouhodobá a systematická podpora. S Nicolasem jsme během roku intenzivně procvičovali matematiku, český jazyk i angličtinu. Hledali jsme, co by ho mohlo bavit, a pracovali s porozuměním textu i studijními návyky. Pedagog rodině dohledal informace ke dni otevřených dveří a chlapec poté navštívil vybranou školu s tatínkem. Společně jsme pak procházeli přijímací testy z minulých let. Díky vytrvalosti a podpoře se dostal na obor zámečnický a dnes je ve škole spokojený.

Jakub měl velkou podporu maminky samoživitelky, která ale sama nestačila na učivo deváté třídy ani na přípravu k přijímacím zkouškám. Jakub si vybral obor elektrikář, kde jsou přijímací zkoušky zaměřené na fyziku a matematiku. To je náročná situace i pro pedagožku programu, která se musí před každým doučováním sama připravit, osvěžit si složitější látku a promyslet, jak ji chlapci co nejlépe vysvětlit.

Podpora ale nekončí přijetím. První ročník přináší nové výzvy - náročnější učivo, dojíždění, první zkušenost s praxí. Někdy také pokušení rychlého výdělků, které může studium ohrozit. O to důležitější je, aby děti měly vedle sebe někoho, kdo jim pomůže překlenout i toto období. Rodinu i dítě zde může podpořit sociální pracovník, který s rodinou spolupracuje v rámci sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi.

Každá podaná přihláška je malým vítězstvím. Každý nástup na střední školu je důkazem, že i přes překážky lze hledat cestu dál. Díky dlouhodobé podpoře nemusí rodiny čelit této křížovatce samy a děti dostávají šanci vykročit směrem k budoucnosti, která by jinak zůstala nedostupná.

Připravili: Bc. Andrea Pastuchová a tým pedagogických pracovníků programu Učí (se) celá rodina **Aufori, o.p.s.**

Pomáháme lidem, kteří neměli v životě tolik štěstí.

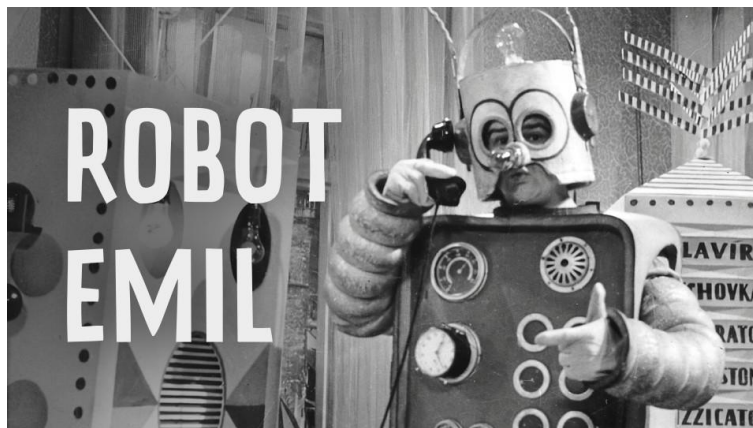
04/2026

Aktuality

Vývoj asi nezastavím...

Nedávno jsem v televizi viděla reportáž o tom, jak v některých ústavech pro seniory v České republice nahrazují aktivizační činnosti roboti. V našem Životě bez bariér, z.ú. o takové „vymoženosti“ určitě neuvažujeme, protože osobní kontakt mezi lidmi je pro nás to nejdůležitější. Zaujala mě i jiná reportáž, ve které manželka amerického prezidenta přicházela na setkání s významnými ženami světa v doprovodu robota. Přiznám se, že mě to přivedlo k zamyšlení.

Už v roce 1960 se děti poprvé seznámily ve večerníčku s postavou robota Emila, tehdy to působilo úsměvně a bylo to tak trochu sci-fi.

Jaký vlastně je – a jaký by mohl být – svět kolem nás?

Představila jsem si den v budoucnosti.

Ráno mě probudí robotický pes. Vstanu a pomocí aifonu zavolám ošetřujícímu lékaři, protože se necítím dobře. Ten mi na dálku stanoví diagnózu. K snídani mi stačí proteinová tyčinka, jelikož běžné jídlo už není „in“. Potřebuji se zeptat na výplatu důchodu, a tak volám na infolinku. Na druhém konci je digitální inteligence – pokud se správně zeptám, odpověď dostanu, jinak mám smůlu.

Jdu ven, snad mě autonomní automobil doveze tam, kam potřebuji, a satelity nezklamou. Na aifonu si vyhledám slevy a jdu nakoupit. Hlavně se nestresovat a nezapomenout aifon, vždyť je to samoobslužná prodejna, kde pokladna nebere hotovost a karty už zrušili. Ráda bych si s někým popovídala, a tak zamířím do komunitního klubu pro seniory. Je ale daleko za městem, tak referendum rozhodlo, aby senioři nerušili ostatní obyvatele. Sedíme na lavičce, kolem nás kamery, a mluvit se nám vlastně ani nechce. „Aspoň je o nás postaráno, kdyby se něco stalo“.

Jsem doma, sdílené auto mělo zrovna cestu mým směrem. Vezmu čtečku a začnu číst, ale automatická světla mě upozorní, že je čas zhasnout, kvůli úsporám energie. Den končí.

Myslíte, že to byl hezký den? Pro mě rozhodně ne. Takhle žít nechci!

A teď jiný obraz.

Ráno mě probudí někdo z rodiny. Podívám se na hodiny, ručičky ukazují sedm. Na stole voní káva, čerstvý rohlík a med. Není mi úplně dobře, ale nevádí, sednu do auta a zajedu k lékaři. Ráda si s ním popovídám. Cestou zpět se zastavím na poště kvůli výplatě důchodu. Milá paní mi ochotně vysvětlí, kdy peníze dorazí.

Mám ještě čas, a tak jdu nakoupit. Známa prodavačka mi poví novinky, jaké zboží přišlo, a zeptá se, jak se mám. Ráda tam chodím. Zastavím se i za známou v domově pro seniory, který je přímo ve městě, vedle školy a obchodů. Čas příjemně utíká, dokonce ji přečtu pár stránek z knihy.

Vrátím se domů – a jéje, na stole jsem zapomněla mobil. Vůbec mi nechyběl. Vyřídím několik telefonátů, potřebuji zařídit pár věcí. Na druhé straně mi ochotně poradí skutečný člověk. Zavolám mladým, zajímá mě, jak se mají.

Večer si pustím dobrý film a jdu spát. Zhasnu a usínám s pocitem, kolik drobných, ale krásných zážitků mi ten den přinesl. Jsem spokojená.

Ano, v takovém světě chci ještě chvíli být.

Pokračování na str. 4

Odbor sociálních věcí

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

Pivovarské náměstí 1245/2,

500 03 Hradec Králové

www.khk.cz

kontakt pro přihlášení a odhlášení z databáze

příjemců: azachariasova@khk.cz

tel.: + 420 725 870 783

04/2026

Aktuality

Pokračování ze str. 3

Když sleduji současný vývoj a některé nápady napříč generacemi, často nevěřím tomu, co vidím a slyším. Jako by se postupně posouvaly hranice toho, co považujeme za normální. „Pracovali jste celý život? Vydržte do 67 let. Pokud budete mít štěstí a neskončíte na LDN, možná si důchodu užijete – pokud na něj vůbec dosáhnete. Chcete mít konečně čas na sebe? Cestovat? Možná si ale budete muset znovu udělat řidičské zkoušky, protože jste přece staří a nejistí. Digitalizace postupuje mílovými kroky, a tak si dejte pozor, abyste si důchod vůbec dokázali vyřídít sami. Neumíte se pohybovat v digitálním světě? Pak máte smůlu. Staří musí být připraveni, vždyť aplikace na slevy v obchodech fungují jen přes telefon.“

Na druhou stranu, když pozoruji mladou generaci, poradila bych jim, aby se ještě hodně učili a v něčem přibrzdili. Jsou to drobnosti, ale mnozí už neznají ručičkové hodiny, zatímco malé děti ovládají chytré telefony. Nedávno jsem měla na stole tlačítkový telefon a pevnou linku. Vysvětlit jejich používání nebylo vůbec jednoduché. Sociální kontakty na sítích jsou často bližší než rozhovory s rodiči a prarodiči. Youtuberi udávají směr, přesto sami přiznávají, že nemají žádné blízké přátele a cítí se osamělí. Stačí týden bez internetu a pro mnohé se svět zhroutí.

Věděli jste, že každé páté dítě trpí depresemi? Pomoc často nepřichází, protože chybí psychologové i psychiatři. Mnoho rodin nemá na své děti čas – pracují, splácejí půjčky, budují kariéru. A víte, kolik mladých lidí je dnes singl nebo zůstává „mamánkem“, žijí dlouhodobě u rodičů a nemají chuť se osamostatnit, natož zakládat rodiny? Kde je tedy chyba?

Jsem optimista a chci věřit, že bude líp.

Jitka Fučíková
ředitelka Život bez bariér, z.ú.

Podpora náhradních rodin pokračuje: Salinger, z.s., středisko Stopa čápa připravuje projekty pro děti, rodiče i odborníky

Organizace Salinger, z.s. pokračuje v rozvoji podpory dětí a rodin v náhradní rodinné péči. Vedle projektu „Šťastné dítě v NRP“, který vstupuje do svého pátého roku realizace, připravuje také nový projekt „Opora pro ty, kteří jsou oporou dětem a rodinám“, zaměřený na odbornou podporu pracovníků doprovázejících náhradní rodiny. Oba projekty reagují na potřebu dlouhodobé a kvalitní podpory dětí, jejich pečujících osob i odborníků, kteří s rodinami pracují.

Cílem nového projektu je posílit odborné zázemí pracovníků prostřednictvím individuálních externích supervizí a tím přispět ke stabilitě a kvalitě podpory dětí vyrůstajících v náhradní rodinné péči.

Práce s náhradními rodinami je dlouhodobě odborně i emočně náročná. Klíčoví pracovníci doprovázejí rodiny v situacích spojených s traumaty dětí, náročnými kontakty s biologickou rodinou i krizemi v péči. Projekt proto přináší prostor pro bezpečnou reflexi těchto situací, sdílení zkušeností a posilování profesní jistoty pracovníků. Stabilní a odborně podporovaný pracovník je přitom zásadní podmínkou pro bezpečí dítěte i fungování celé rodiny.

„Děti v náhradní rodinné péči často přicházejí do rodin s náročnými životními zkušenostmi. Aby mohly v novém prostředí dobře vyrůstat, potřebují podporu nejen pěstouni a osvojitelé, ale i odborníci, kteří rodiny dlouhodobě doprovázejí,“ říká vedoucí střediska Stopa čápa pod organizací Salinger, z.s. *„Proto připravujeme projekty, které posilují celý systém podpory kolem dítěte – rodiny, odborníky i informovanost veřejnosti.“*

Pokračování na str. 5

04/2026

Aktuality

Pokračování ze str. 4

Středisko Stopa čápa zároveň dlouhodobě realizuje projekt „Šťastné dítě v NRP“, který systematicky podporuje osvojitele, pěstouny a děti vyrůstající v náhradních rodinách. Projekt bude v rozšířené formě pokračovat také v roce 2026.

Součástí projektu „Šťastné dítě v NRP“ jsou online webináře a víkendové vzdělávací pobyty pro osvojitele, zaměřené například na práci s emocemi dítěte, podporu vztahů mezi sourozenci nebo citlivou komunikaci o biologické rodině. Dále programy a pobyty pro děti a dospívající, které podporují rozvoj emoční regulace, sebepojetí a identity a pomáhají dětem posilovat sociální dovednosti i praktické kompetence pro budoucí samostatný život.

Projekt zároveň rozvíjí metodickou podporu pracovníků doprovázejících rodiny, kteří ve své praxi využívají ověřené přístupy práce s dětmi a rodinami vycházející z principů terapeutického rodičovství a spolupracují v rámci multidisciplinárního přístupu při doprovázení rodin. Součástí aktivit je také osvětová akce „Ať žijí pěstouni“, která přibližuje téma náhradní rodinné péče veřejnosti.

Projekt „Šťastné dítě v NRP“ bude v roce 2026 realizován díky podpoře Ministerstva práce a sociálních věcí v rámci dotačního titulu Rodina. Organizace zároveň podala žádosti o podporu dalších aktivit do dotačního programu Královéhradeckého kraje a Nadace J&T. Aktivity organizace zaměřené na podporu náhradních rodin vnímá jako důležité také Magistrát města Hradec Králové, který projektům poskytuje doporučující stanovisko.

Autorka článku: Mgr. Radka Buršíková propagace a publicita. Salinger, z.s.

Poptávka po odborném vedení v oblastech rizikového chování je natolik vysoká, že NZDM Modrý pomeranč naráží na své kapacitní limity

Jen v uplynulém období zasáhly preventivní aktivity na 499 žáků a studentů, přičemž trendem se stává odklon od tradičních témat směrem k duševnímu zdraví.

V rámci projektu Prevence do škol 2025 jsme navázali na již osvědčený preventivní program pro žáky druhých stupňů základních škol a žáků středních škol v Hradci Králové. Nezaměřujeme se již pouze na školy na Moravském Předměstí, nabídku preventivních aktivit jsme rozšířili o další školy v Hradci Králové a některé programy byly realizovány též v rámci adaptačních kurzů (SŠSOG Hradec Králové).

Cílem projektu je seznámit žáky základních a středních škol se skutečnostmi a riziky souvisejícími s užíváním návykových látek, včetně látek nově přichozích, podporovat žáky v odpovědném rozhodování a předcházet nástrahám spojeným s užíváním, v případě potřeby navázat žáky na další služby. Program vede vždy dvojice zkušených pracovníků, kteří se jej snaží vždy aktualizovat dle konkrétních potřeb školy.

Pokračování na str. 6

Odbor sociálních věcí

Krajský úřad Královéhradeckého kraje
Pivovarské náměstí 1245/2,
500 03 Hradec Králové

www.khk.cz

kontakt pro přihlášení a odhlášení z databáze
příjemců: azachariasova@khk.cz
tel.: + 420 725 870 783

04/2026

Aktuality

Pokračování ze str. 5

Do projektu prevence návykových látek se v roce 2025 zapojily **4 školy v Hradci Králové** (ZŠ pro žáky s vadami řeči, ZŠ Štefánikova, Speciální a praktická ZŠ, a SŠSOG Pouchov). Realizováno bylo **19 programů na téma návykové látky**. Programy byly uzpůsobeny vždy na míru školy a zúčastnilo se jich celkem **333 žáků a 19 pedagogů**.

Zájem o prevenci je ze strany škol enormní, proto v této dobré praxi budeme pokračovat i v roce 2026. „Stává se, že jsme nuceni některé školy z kapacitních důvodů odmítnout. Školy mají zájem i o jiná témata, jako jsou vztahy v kolektivu, duševní zdraví dospívajících nebo nelátkové závislosti, tyto priority se snažíme ve svých činnostech zohlednit, bohužel není v našich silách vyhovět všem. Již nyní se plní seznam škol, které navštívíme v roce 2026,“ vysvětluje vedoucí střediska Mgr. Dagmar Rolečková.

Autorka článku: Mgr. Radka Buršíková, propagace a publicita Salinger, z.s.